

Ceturtdiena, 2009. gada 17. decembris

Azerbaidžāna

P7_TA(2009)0120

Eiropas Parlamenta 2009. gada 17. decembra rezolūcija par vārda brīvību Azerbaidžānā

(2010/C 286 E/07)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas par Azerbaidžānu un jo īpaši 2005. gada 9. jūnija ⁽¹⁾ un 2005. gada 27. oktobra ⁽²⁾ rezolūcijas,
 - ņemot vērā Parlamenta 2007. gada 15. novembra rezolūciju par Eiropas kaimiņattiecību politikas nostiprināšanu ⁽³⁾,
 - ņemot vērā Parlamenta 2008. gada 17. janvāra rezolūciju par efektīvāku ES politiku attiecībā uz Dienvidkaukāzu: no solījumiem pie darbiem ⁽⁴⁾,
 - ņemot vērā ES 2009. gada 22. janvāra paziņojumu par plašsaziņas līdzekļu brīvību Azerbaidžānā un ES Prezidentūras 2009. gada 12. novembra paziņojumu,
 - ņemot vērā Eiropas Padomes ģenerālsēkretāra 2009. gada 12. novembra paziņojumu par vārda brīvību Azerbaidžānā,
 - ņemot vērā EDSO pārstāvja plašsaziņas līdzekļu brīvības jomā paziņojumus par plašsaziņas līdzekļu stāvokļa pasliktināšanos Azerbaidžānā, tostarp 2007. gada 22. maija, 2008. gada 11. aprīļa, 2008. gada 17. jūlija un 2008. gada 30. decembra, kā arī 2009. gada 21. aprīļa, 2009. gada 10. septembra, 2009. gada 14. oktobra un 2009. gada 11. novembra paziņojumus,
 - ņemot vērā ES 2009. gada 9. jūlija paziņojumu EDSO Pastāvīgajā padomē par pilnīgu atbalstu EDSO pārstāvja plašsaziņas līdzekļu jomā darbam saistībā ar Azerbaidžānu un ES prezidentūras 2009. gada 12. novembra paziņojumu par jauniešu aktīvistu un blogeru *Emin Milli* un *Adnan Hajizade* notiesāšanu,
 - ņemot vērā Reglamenta 122. panta 5. punktu,
- A. tā kā Azerbaidžāna aktīvi piedalās Eiropas Kaimiņattiecību politikā un Austrumu partnerībā un ir apņēmusies ievērot demokrātijas principus, cilvēktiesības un tiesiskumu, kas ir šo divu iniciatīvu pamatvērtības;
- B. tā kā 2009. gada septembrī Padome nolēma uzlabot attiecības starp ES un trijām Dienvidkaukāza valstīm un aicināja Komisiju sagatavot norādījumu projektus sarunām par jauniem nolīgumiem, kas aizstātu pašreiz spēkā esošos partnerības un sadarbības nolīgumus, kuru darbības laiks drīz izbeidzas;
- C. tā kā prezidents *Ilham Aliyev* 2007. gada 28. decembrī atbrīvoja 119 ieslodzītos, tostarp piecus žurnālistus;
- D. tā kā ir pieejamas labi dokumentētas liecības par pēdējā laikā notiekošu Azerbaidžānas plašsaziņas līdzekļu darbinieku notiesāšanu, aizskaršanu un iebiedēšanu, tostarp liecības, kas aprakstītas Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas Kultūras, zinātnes un izglītības komitejas Vispārējā ziņojumā par plašsaziņas līdzekļu brīvības ievērošanu un *Amnesty International*, kā arī *Reporters sans Frontières* ziņojumos;

⁽¹⁾ OV C 124 E, 25.5.2006., 569. lpp.⁽²⁾ OV C 272 E, 9.11.2006., 567. lpp.⁽³⁾ OV C 282 E, 6.11.2008., 443. lpp.⁽⁴⁾ OV C 41 E, 19.2.2009., 53. lpp.

Ceturtdiena, 2009. gada 17. decembris

- E. tā kā plašsaziņas līdzekļu stāvoklis pēdējos gados ir pasliktinājies, neraugoties uz to, ka tika pieņemts Eiropas Kaimiņattiecību politikas rīcības plāns, un ir tikušas uz laiku slēgtas neatkarīgas TV un radio raidorganizācijas, no telpām izlikts vadošā opozīcijas laikraksta personāls, kā arī notikušas vairākas tiesas prāvas pret plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem un fiziski uzbrukumi žurnālistiem, kā rezultātā ir plaši izplatījusies baļu atmosfēra un žurnālisti ir spiesti sevi pakļaut pašcenzūrai; tā kā 2008. gada decembrī BBC, Radio Brīvā Eiropa / Radio Brīvība un citiem ārvalstu plašsaziņas līdzekļiem tika liegta iespēja raidīt FM radiofrekvencē;
- F. tā kā blogeri *Emin Milli* un *Adnan Hajizade* tika apcietināti 2009. gada 8. jūlijā, pēc tam, kad viņiem restorānā galvaspilsētā Baku uzbruka divi vīrieši, kuri, saskaņā ar *Amnesty International* intervētu liecinieku liecībām, vardarbīgi aizskāra blogerus, kamēr viņi vakariņoja kopā ar citiem aktīvistiem;
- G. tā kā abi blogeri, lai izplatītu informāciju par politisko situāciju Azerbaidžānā, kritizējot valdību, izmantoja tiešsaistes tīkla rīkus, tostarp *Youtube*, *Facebook* un *Twitter* tā kā 2009. gada 11. novembrī Baku *Sabail* reģiona tiesa piesprieda blogeriem *Emin Milli* divarpus gadus ieslodzījumā un *Adnan Hajizade* divus gadus ieslodzījumā, pamatojoties uz apsūdzību par huligānismu un nelielu miesas bojājumu nodarīšanu;
- H. tā kā abu aktīvistu apsūdzēšanas pamatā šķiet ir politiska motivācija,
1. pauž nožēlu par blogeriem *Emin Milli* un *Adnan Hajizada* 2009. gada 11. novembrī piespiesto bargo sodu ieslodzījumā, pamatojoties uz apšaubāmām apsūdzībām un netaisnīgu tiesas procesu; prasa nekavējoties atbrīvot *Emin Milli* un *Adnan Hajizada* un nodrošināt pilnībā atklātu un taisnīgu tiesu, pamatojoties uz policijas objektīvu izmeklēšanu un atbilstīgi visiem attiecīgajiem starptautiskiem standartiem;
 2. pauž bažas par plašsaziņas līdzekļu brīvības samazināšanos Azerbaidžānā, pauž nožēlu par opozīcijas žurnālistu apcietināšanu, vajāšanu un notiesāšanu, pamatojoties uz citām kriminālām apsūdzībām, kā tas notika *Eynulla Fatullayev* gadījumā un aicina Azerbaidžānas varas iestādes nekavējoties atbrīvot ieslodzītos žurnālistus;
 3. atgādina prezidenta *Ilham Aliyev* 2005. gada marta paziņojumu, kurā teikts, ka ikviena žurnālista tiesības aizsargā valsts un valstij tās jāgarantē;
 4. aicina Azerbaidžānas varas iestādes risināt jautājumu par to, kāpēc trūkst policijas izmeklēšanas vardarbības un aizskaršanas gadījumos pret žurnālistiem, kā arī par to, kāpēc daudzi noziegumi līdz šim ir palikuši nesodīti; uzsver, ka steidzami jāgarantē lielāka drošība plašsaziņas līdzekļu darbiniekiem; atzinīgi vērtē ierosinātos krimināltiesību normu grozījumus attiecībā uz neslavas celšanu un apmelošanu, jo šīs normas varēja radīt šķēršļus vārda brīvībai un informācijas brīvībai un novest pie pašcenzūras, un aicina vistuvākajā laikā pieņemt grozījumus;
 5. mudina Azerbaidžānas varas iestādes īpašu uzmanību pievērst pilsoniskās sabiedrības aktīvistu drošībai un brīvībai, īpaši attiecībā uz tiem, kas iesaistīti nevalstiskās jaunatnes organizācijās, kā arī žurnālistiem un plašsaziņas līdzekļiem; nekavējoties veikt pasākumus, lai dotu iespēju cilvēkiem iesaistīties miermīlīgās, demokrātiskās darbībās; atļaut organizēt šādas darbības brīvi un bez valdības iejaukšanās; un aizsargāt žurnālistus, ņemot vērā neseno vardarbības uzliesmojumu pret plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem;
 6. pauž nožēlu par notikumu attīstības nelabvēlīgu gaitu saistībā ar plašsaziņas līdzekļiem un individuāliem žurnālistiem Azerbaidžānā, kas minēta Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas Kultūras, zinātnes un izglītības komitejas nesen sagatavotajā Vispārējā ziņojumā par plašsaziņas līdzekļu brīvības ievērošanu; atzīmē EDSO pārstāvja plašsaziņas līdzekļu brīvības jomā jaunos regulāros ziņojumus EDSO Padomei, kā arī starptautisko nevalstisko organizāciju, piemēram, *Committee to Protect Journalists*, *Reporters sans Frontières*, *International PEN* un *Human Rights Watch* paustās bažas;
 7. mudina Azerbaidžānas varas iestādes atjaunot FM radio licences vairākām starptautiskām raidorganizācijām, proti *BBC World Service*, Amerikas balsis un Radio Brīvā Eiropa/Radio Brīvība; norāda, ka šo raidstaciju pārraīžu izbeigšana FM frekvencē atņem iedzīvotājiem nozīmīgus, objektīvus, vērtīgus un neatkarīgus, sabiedrībai kalpojošus kvalitatīvus informācijas avotus un ierobežo viedokļu dažādību Azerbaidžānā;

Ceturtdiena, 2009. gada 17. decembris

8. aicina Azerbaidžānas varas iestādes panākt pietiekamus uzlabojumus attiecībā uz nosacījumu izpildi līgumattiecību atjaunināšanai, kā noteikts Eiropas Padomes 2009. gada 19.-20. marta deklarācijā par Austrumu partnerību, jo īpaši demokrātijas, tiesiskuma un cilvēktiesību jomā;
9. atzinīgi vērtē Azerbaidžānas varas iestāžu centienus, tostarp Azerbaidžānas valsts Komisijas Eiropas integrācijas jautājumos divas sanāksmes 2009. gadā, uzlabot spēkā esošos mehānismus cilvēktiesību aizsardzībai un veicināt demokrātisko iestāžu veiktspēju valstī, un aicina ES un Azerbaidžānu padziļināt savu dialogu cilvēktiesību jautājumos;
10. atzinīgi vērtē Azerbaidžānas iestāžu līdzdalību Azerbaidžānas jautājumu izskatīšanai veltītajā sestajā ANO Vispārējā periodiskā pārskata darba grupas sanāsmē 2009. gada 6. februārī un aicina Azerbaidžānas valdību pilnībā īstenot minētās darba grupas ieteikumus, tostarp ratificējot Starptautiskās Krimināltiesas Romas statūtus, nodrošinot, ka goda aizskārumus un neslavas celšana nav krimināli sodāmi nodarījumi, lai novērstu nevajadzīgu spiedienu uz žurnālistiem; nodrošinot, ka tiek pilnībā ievērota vārda brīvība un plašsaziņas līdzekļu brīvība; garantējot apraides plašsaziņas līdzekļu pieejamību; veicot izmeklēšanu un saucot pie atbildības tos, kuri izdara noziegumus un vajā žurnālistus un cilvēktiesību aizstāvjus; efektīvi īstenojot miermīlīgas pulcēšanās tiesības un biedrošanās brīvību; uzlabojot apstākļus brīvības atņemšanas iestādēs; un nodrošinot vismazāk aizsargāto grupu, tostarp minoritāšu, migrantu, patvēruma meklētāju un valsts iekšienē pārvietoto personu, tiesību aizsardzību;
11. sagaida, ka tiks īstenots Azerbaidžānas valdības projekts "Atbalsts tieslietu reformām Azerbaidžānā", kas ir iecerēts, lai veicinātu tiesu neatkarību, jo īpaši saistībā ar Tieslietu akadēmijas un reģionālo tieslietu departamentu izveidi un darbību, kā arī saistībā ar brīvības atņemšanas iestāžu sistēmas reformām atbilstoši starptautiskajiem standartiem;
12. aicina Azerbaidžānas iestādes garantēt, lai vietējās vēlēšanas 2009. gada 23. decembrī notiktu brīvi, godīgi un saskaņā ar starptautiskajiem standartiem, un atzīst, ka vēlēšanas ir valsts veidošanai svarīgs process, pastāvīgi īstenojot demokrātiskas reformas vietējā līmenī un konsolidējot pilsonisko sabiedrību, kā arī politisko sistēmu kopumā;
13. atzinīgi vērtē ES un Azerbaidžānas sadarbības komitejai izveidotās jaunās apakškomitejas, kas stiprinās institucionālo sistēmu diskusijām tiesiskuma, brīvības un drošības jomā un cilvēktiesību ievērošanas un demokrātijas jomā, kā arī tādās jomās kā nodarbinātība un sociālās lietas, sabiedrības veselība, izglītība un jaunatne, kultūra, informācijas sabiedrība, audiovizuālā politika, zinātne un tehnoloģija;
14. prasa, lai Azerbaidžāna atjaunotu centienus pilnībā īstenot Eiropas Kaimiņattiecību politikas rīcības plānu, un aicina Komisiju arī turpmāk palīdzēt Azerbaidžānai šādus centienus īstenot;
15. aicina Azerbaidžānas Republikas prezidentu uzraudzīt to, kā valstī strādā tiesībsardzības un valsts drošības struktūras, jo īpaši attiecībā uz plašsaziņas līdzekļiem un citiem cilvēktiesību jautājumiem, jo tas, kā šīs struktūras darbojas, apzināti attālina Azerbaidžānu no ES;
16. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un Azerbaidžānas prezidentam un parlamentam.